

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-38/08-08

Název školy: Gymnázium a Střední odborná škola, Jilemnice,
Tkalcovská 460, příspěvková organizace

Adresa: Tkalcovská 460, 514 01 Jilemnice

Identifikátor: 600 171 752

IČ: 00 856 037

Místo inspekce: Gymnázium Jilemnice, Kostelní 259, Jana Harracha 101
a Tkalcovská 460

Termín inspekce: 5. – 8. únor 2008

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného Gymnáziem a Střední odbornou školou, Jilemnice, Tkalcovská 460, příspěvková organizace, podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

1. Hodnocení předpokladů pro naplňování školního vzdělávacího programu a učebních dokumentů.
2. Hodnocení souladu vzdělávání se školním vzdělávacím programem školy/platnými učebními dokumenty a podpory rozvoje žáků.
3. Hodnocení výsledků dosahovaných školou ve vzdělávání.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Gymnázium a Střední odborná škola, Jilemnice, Tkalcovská 460, příspěvková organizace (dále jen škola) bylo zřízeno jako příspěvková organizace na dobu neurčitou. Zřizovatelem školy je Liberecký kraj se sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2.

V souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení škola ve školním roce 2007/2008 vyučuje následující obory:

- 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné (4leté), studium denní, délka studia 4 roky
79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné (8leté), studium denní, délka studia 8 roků
79-41-K/81 Gymnázium, studium denní, délka studia 8 roků

- 79-41-K/413 Gymnázium – tělesná výchova (4leté), studium denní, délka studia 4 roky
79-41-K/420 Gymnázium – sportovní příprava (4leté), studium denní, délka studia 4 roky
78-42-M/001 Technické lyceum, studium denní, délka studia 4 roky
31-43-M/001 Oděvnictví, studium denní, délka studia 4 roky
64-42-M/024 Management textilu a oděvnictví, studium denní, délka studia 4 roky

V době inspekce školu navštěvovalo 491 žáků v osmi třídách osmiletého studia a dvanácti třídách čtyřletého studia. Povolena kapacita školy byla využita na 81,8 %.

K 1. lednu 2006 došlo sloučením bývalého subjektu Gymnázia a Sportovního gymnázia a subjektu Střední průmyslové školy textilní ke vzniku nové právnické osoby. Vznikl nesourodý celek umístěný ve třech objektech, z nichž jeden je poměrně vzdálený. To není pro žáky ani vyučující z hlediska nutnosti přecházení z budovy na budovu optimální. Plánované řešení umístit všechny třídy školy a realizovat výuku v jediné rekonstruované budově dřívější Střední průmyslové školy textilní je zatím časově i finančně nejasné.

Informace v této inspekční zprávě se netýkají žáků a učitelů čtyř tříd nynější Střední odborné školy.

Údaje zapisované v rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností.

II. Ekonomické údaje

Škola je financována prostřednictvím Krajského úřadu Libereckého kraje (KÚLK), který je zprostředkovatelem čerpání státního rozpočtu a z pozice zřizovatele přispívá na provozní náklady. Z přidělených finančních prostředků jsou kromě provozních nákladů hrazeny také přímé neinvestiční výdaje (NIV) dle potřeby. V minulých letech byla škole přidělena účelová dotace na projekt státní informační politiky ve vzdělávání.

Ve sledovaném období roku 2004, 2005 a 2006 byla dotace čerpána v plném rozsahu. Na účet KÚLK bylo v roce 2004 z provozních prostředků vráceno 576.000,- Kč na odpisy.

Prostředky přímých NIV byly přiděleny ve výši 14.654.368,-Kč (2004), 14.054.210,- Kč (2005) a 20.080.080,- Kč (2006). Výrazně vyšší částka v roce 2006 byla důsledkem sloučení původního subjektu s dalším subjektem. Na potřeby původní školy (gymnázia) připadá částka cca 14.728.000,- Kč.

V přepočtu na žáka gymnázia se jedná o částky 34.480,- Kč (2004), 33.703,- Kč (2005) a 35.151,- Kč (2006). Přesto, že v roce 2005 bylo poskytnuto o 2,3 % přímých NIV méně oproti roku 2004, finanční prostředky v minimální výši na jednoho žáka dle státních normativů byly škole poskytnuty. V roce 2006 došlo oproti roku 2005 k nárůstu přímých NIV o 4,3 %.

Finanční prostředky umožňují fungování školy.

III. Hodnocení školy

III. 1 Hodnocení předpokladů pro naplňování ŠVP a učebních dokumentů

Koncepce záměrů rozvoje školy navazuje na dlouhodobé záměry vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky i Libereckého kraje. Roční plán je stanovován v přípravném týdnu na začátku školního roku. Každý týden je vedením školy prováděno hodnocení předchozího týdne a projednáván plán na další týden. Z důvodu nejasného záměru zásadní rekonstrukce školy je obtížné provádět dlouhodobé plánování. Cíle vzdělávání jsou v souladu s národními i krajskými prioritami. Škola o koncepčních záměrech, na kterých se také podílí školská rada, informuje své partnery.

Rozdělení kompetencí a odpovědnosti v řízení pedagogického procesu je funkční a umožňuje realizaci školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP). Současné možnosti internetu i intranetu jsou efektivně využívány jako hlavní vnější i vnitřní informační systém školy zatím bez větší odezvy ze strany rodičů. Jednání s nimi probíhá zpravidla osobně po předchozí telefonické domluvě.

Pedagogičtí pracovníci nebyli seznámeni s kritérii hodnocení kvality své práce, chybí širší kontrolní činnost vedení školy zaměřená na kvalitu a výsledky jejich práce. Ředitel školy ne vždy využívá podnětů a připomínek předmětových komisí a školské rady. Jeho zásadní zásah do učebního plánu tříd v průběhu studia vzal učitelům přírodovědných předmětů možnost splnění učebních osnov v plném rozsahu. Již delší dobu trvá vztah napětí mezi ředitelem a některými pedagogickými pracovníky, který je vnímán nejen žáky a jejich rodiči, ale i některými organizacemi, které přicházejí se školou do styku.

Výuku zabezpečuje 46 učitelů, z toho 16 na částečný úvazek. Většinu nadaných žáků tvoří pohybově nadaní žáci sportovních tříd, kterým je umožněno rozložení studia. Ředitel školy v rámci možností podporuje profesní růst pedagogických pracovníků, ale poukazuje na časovou a finanční náročnost a na narušování výuky některými vzdělávacími akcemi. Výchovní poradce se vzdělává ve svém oboru s cílem získání kvalifikace.

I když škola podporuje zdravý fyzický a psychický vývoj žáků, ne ve všech třídách se daří předcházet vzniku sociálně patologických jevů a šikaně. Řešení problémů mezi žáky kvarty je zdlouhavé a bez výraznějšího výsledku. Školní metodik prevence je ustaven spíše formálně, jeho působení ve škole se výrazněji neprojevovalo. Škola důsledně vede evidenci úrazů, které jsou většinou důsledkem sportovní činnosti. Ke stravování mohou žáci využít školní jídelnu v bezprostřední blízkosti školy nebo bufet ve škole.

V souvislosti s demografickým vývojem škola zaznamenává snižující se počet zájemců o studium, i když využívá různých možností informovat veřejnost o vzdělávací nabídce a způsobu přijímání žáků ke studiu. Podmínkou pro přijetí do třídy se sportovním zaměřením jsou talentové zkoušky. Přijímací zkoušky písemnou formou nejsou realizovány, uchazeči absolvuji pouze ústní pohovor.

Komunikace se školskou radou probíhá, ke shodě mezi ředitelem školy a školskou radou při řešení různých problémů však mnohdy nedochází. Informace rodičům jsou poskytovány klasickým způsobem na třídních schůzkách, žáci nižšího gymnázia mají žákovské knížky, žáci vyššího gymnázia studentské průkazy. Na nabídku ředitele školy o zřízení samosprávného orgánu žáci nereagovali.

Absence perspektivy přemístit všechny třídy do jedné budovy je patrná zejména na vnitřním prostředí budovy v Kostelní ulici. Podstatně lepší situace je ve třídách nižšího gymnázia, které jsou v nedaleké budově v ulici Jana Harracha. Třetí budova ve vzdálené Tkalcovské ulici kromě zásadní rekonstrukce tří počítačových učeben nezaznamenala v poslední době výraznější změny.

Škola má předpoklady pro naplňování ŠVP a učebních dokumentů. Rizikem je zásah do učebních plánů tříd v průběhu jejich studia. Výrazným problémem je situace ve kvartě týkající se prospěchu i chování žáků.

III. 2 Hodnocení souladu vzdělávání se ŠVP

Ve školním roce 2007/2008 pracuje první ročník víceletého gymnázia podle vlastního ŠVP zpracovaného všemi pedagogy školy. Ke konečnému znění se školská rada nevyjádřila. ŠVP navazuje svým pojetím na rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a je zpracován jen v částečném souladu s jeho principy. Vymezuje očekávané výstupy a učivo, avšak neobsahuje vše nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků. Nedostatky jsou

v charakteristice a vzdělávacím obsahu volitelných předmětů, pravidlech pro hodnocení žáků, modifikaci vzdělávacího obsahu pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Celkové zpracování je méně přehledné. Dokument je psán heslovitě a nezachycuje tak souvislosti, které by ho srozumitelnou formou přiblížily rodičům, žákům a potencionálním zájemcům.

Současné prostorové podmínky školy neumožňují ekonomické a efektivní využívání všech objektů. Škola dlouhodobě nezískala investici pro zkvalitnění vybavení zastaralých tříd a odborných učeben, obnovu nefunkční knihovny a studovny. V jedné třídě gymnázia byla však instalována interaktivní tabulí. Odborné pracovny a další prostory nejsou dostatečně využívány vyučujícími jednotlivých předmětů v návaznosti na naplňování ŠVP. Prostředí většiny tříd školy je velmi málo podnětné a nepřispívá ke zlepšení kvality výuky v souvislosti s realizací ŠVP.

Škola vzdělává dvě žákyně dle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP) z důvodu mateřství, zohledňuje individuální přístup u žáka s vývojovými poruchami učení a psaní a poskytuje vzdělání 82 sportovně talentovaným žákům. Z původní specializace na lyžařské disciplíny škola rozšířila svoje působení na další sporty. Vzhledem k náročnosti sportovní přípravy využívá škola zákonné možnosti hodnocení v náhradním termínu. Ředitel školy rozhodl o udělení IVP šestnácti žákům s mimořádnými pohybovými schopnostmi (olympijské naděje, reprezentanti, členové sportovních center mládeže). Jejich plány koordinuje vedoucí trenér a pověřený pedagog ve spolupráci s příslušnými sportovními svazy.

Škola vytváří podmínky pro individualizovanou péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zajišťuje jejich vzdělávání v souladu s právními předpisy a na základě doporučení poradenského zařízení. Výsledky podpory žáků jsou pravidelně vyhodnocovány. Vypracované IVP jsou v souladu s příslušnými právními předpisy a jejich naplňování je sledováno ve výuce.

Školní vzdělávací program je funkčním dokumentem s průměrnou úrovní a s rizikem jeho realizace ve stávajících podmínkách. Škola zajišťuje standardní podmínky žákům mimořádně nadaným v pohybových dovednostech a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

III. 3 Hodnocení výsledků dosahovaných školou

Proces vlastního hodnocení školy netvořil v době inspekce ještě ucelený systém s promyšlenými zpětnými vazbami. Nově zřízená právnická osoba provedla dle předložených dokumentů v roce 2007 SWOT analýzu, jejíž výsledky byly promítnuty do strategie dalšího rozvoje školy až do roku 2017 a souhrnně publikovány ve výroční zprávě o činnosti školy za školní rok 2006/2007. Zpráva o vlastním hodnocení školy za tentýž školní rok postrádala důslednější reflexi plnění záměrů školy a dle dokumentace nebyla projednána pedagogickou radou. Teprve v září 2007 schválila pedagogická rada strukturu zprávy o vlastním hodnocení školy a její dvouletou periodicitu. Podle zápisů jsou jednání pedagogické rady převážně zaměřena na hodnocení výsledků vzdělávání. Méně jsou projednávány výsledky kontrolní činnosti a analýzy plnění vytčených cílů včetně opatření k nápravě. Účinný vnitřní kontrolní systém škola teprve vytváří.

Ve škole jsou nastavena a dodržována pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání, která tvoří nedílnou součást školního řádu. V době inspekce však pravidla nezahrnovala všechny oblasti podle ustanovení prováděcích předpisů ke školskému zákonu pro základní a střední vzdělávání.

Hodnocení České školní inspekce je založeno na studiu pedagogické dokumentace a provedení inspekčních hospitací převážně v prvním ročníku nižšího stupně gymnázia a u pedagogů shodných předmětů ve vyšších ročnících. V navštívených vyučovacích jednotkách převládala klasická frontální výuka s přiměřeným výkladem formou dialogu a s menší mírou využití názorných pomůcek. Pouze vynikající, do detailů promyšlená a velmi dobře realizovaná hodina s vhodně využitou datovou projekcí vytvořila prostor pro samostatnou práci žáků s citlivě poskytovanou individuální zpětnou vazbu. Názornost a cílené rozvíjení komunikativních kompetencí žáků přinesla do přírodovědného vzdělávání zdařilá exkurze s návaznou diskuzí. Zejména v matematice učitelé kladli důraz na formativní a motivační funkci průběžného hodnocení. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků se neobjevilo.

Z pohledu naplňování principů ŠVP v prvním ročníku víceletého gymnázia velmi často scházela větší variabilita organizace výuky, vnitřní diferenciací, používání aktivizujících metod, důraz na uplatnění kritického myšlení a rozvoj individuálních předpokladů žáků. Pozitivem je skutečnost, že vyučující vystupovali většinou jako přirozená autorita, žáci byli pozorní a vstřícní; v hodinách panovala atmosféra rovnosti, respektu, důvěry a úcty.

Škola sleduje míru úspěšnosti žáků v celém vzdělávacím cyklu a pravidelně vyhodnocuje celkové výsledky vzdělávání. Průběžné hodnocení žáků je podkladem pro přijímaná opatření ke zkvalitnění vzdělávání na úrovni jednotlivých vyučujících, třídních učitelů a výchovného poradce. Hlavní příčiny selhávání žáků obvykle analyzuje a řeší vedení školy.

V testování kvarty a maturitních tříd se žáci školy umísťují nad průměrem České republiky i kraje, výrazně nadprůměrných výsledků dosahují v matematice a cizích jazycích. Celkové výsledky žáků u maturitní zkoušky se v minulém školním roce oproti předchozímu podstatně zlepšily. Žáci školy se úspěšně zapojují do celostátních i regionálních soutěží. V oborech gymnázia zaměřených na sportovní přípravu a tělesnou výchovu se vzdělává řada reprezentantů České republiky, kteří ve svých kategoriích dosahují vynikajících výsledků.

Zjištěný stav hodnocení výsledků dosahovaných školou vykazuje dílčí rizika, celkově vyhovuje standardu.

Závěrečné hodnocení:

Předložené dokumenty ověřující vznik školy a údaje v nich uvedené jsou v souladu se skutečností. Fyzické umístění ředitelství školy však neodpovídá adrese v těchto dokumentech.

Škola má předpoklady pro realizaci školního vzdělávacího programu a naplnění učebních dokumentů. Školní vzdělávací program vykazuje nedostatky, je nutné jeho dopracování.

Materiální podmínky jsou na běžné úrovni srovnatelných škol, výrazně negativně se projevuje umístění školy ve třech objektech.

Personální podmínky umožňují realizaci učebních osnov a dobré vzdělávání žáků. Obory gymnázia zaměřené na sportovní přípravu a tělesnou výchovu navštěvuje řada úspěšných reprezentantů České republiky.

Řízení pedagogického procesu nese znaky direktivního přístupu ředitele bez větší snahy zapojit všechny pracovníky školy do práce se společným cílem. Účinný vnitřní kontrolní systém škola teprve vytváří.

Podmínky, průběh a výsledky vzdělávání poskytované školou jsou na standardní úrovni.

Hodnoticí stupnice

daná oblast nebyla v souladu se zadáním hodnocena, případně nemohla být hodnocena z jiných důvodů (tato varianta se nepoužije pro celkové hodnocení školy)	převažuje podprůměrný, nepříznivý stav, rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny, příp. sankční opatření	převažuje průměrný (standardní) stav, je funkční, únosná rizika se daří překonávat, zásadní změny nejsou nutné	jednoznačně převažuje nadprůměrný (nadstandardní), téměř bezrizikový stav, řadu činností je možné prezentovat jako příklady dobré praxe
	Podprůměrný stav ----- s uvedením zjištěných velkých rizik	Průměrný, funkční, (standardní) stav ----- s uvedením zjištěných únosných rizik	Nadprůměrný (nadstandardní) stav ----- s uvedením příkladů dobré praxe

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina čj. ZL-4/05-Š ze dne 22. července 2005 s účinností od 1. ledna 2006
2. Příloha č. 1 ke zřizovací listině čj. ZL-4/05-Š schválena dne 14. března 2006
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě s názvem Gymnázium a Střední odborná škola, Jilemnice, Tkalcovská 460, příspěvková organizace čj. 21 894/2007-21 ze dne 31. srpna 2007 s účinností od 1. září 2007
4. Výpis změnového řízení čj. 21 894/2007-21
5. Jmenování KÚLK Mgr. Jiřího Šorma do funkce ředitele příspěvkové organizace Gymnázium a Střední odborná škola, Jilemnice, Tkalcovská 460 s účinností od 1. ledna 2006 ze dne 8. prosince 2005
6. Učební dokumenty pro gymnázia schválené MŠMT s platností od 1. září 1999
7. Učební plány čtyřleté a osmiletého studia platné od 1. září 2007
8. „Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání“ platný od 1. září 2007
9. „Organizace školního roku 2007/2008“, nedatováno
10. „Plán práce – 2007/2008“ ze dne 4. září 2007
11. Individuální vzdělávací plány žáků ve školním roce 2007/2008
12. „Provozní řád školy“, nedatováno
13. Organizační struktura školy, nedatováno
14. Rozvrhy hodin ve školním roce 2007/2008
15. Školní řád ze dne 17. prosince 2007
16. „Minimální primární preventivní program“ ze dne 1. září 2007
17. Plán práce výchovného poradce a časový harmonogram pro školní rok 2007/2008 ze dne 4. září 2007
18. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2007, nedatováno
19. Výkaz o střední škole S 8-01 podle stavu k 30. 9. 2007, nedatováno
20. Zápis z pedagogické rady ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008
21. Zápis z provozních porad ve školním roce 2006/2007 a 2007/2008
22. Zápis zasedání školské rady v roce 2006 a 2007
23. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2007/2008
24. Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2007/2008
25. Namátkově vybrané žákovské knížky žáků
26. Namátkově vybrané studijní průkazy žáků
27. „Hodnocení školy 2006 – 2007“ podepsané ředitelem školy, nedatováno
28. SWOT analýza, nedatováno
29. „Strategie dalšího rozvoje 2007 - 2017“ ze září 2007
30. „Plán kontrol pro školní rok 2007/2008“, nedatováno
31. „Plán hospitací ředitele školy 2007/2008“ ze dne 4. září 2007
32. „Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2007/2008“ ze dne 4. září 2007
33. „Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků“ ze dne 4. září 2007
34. Rozhodnutí KÚLK o poskytnutí dotací ze státního rozpočtu za rok 2004, 2005, 2006
35. Hlavní účetní kniha za rok 2004, 2005 a 2006
36. Vyúčtování státní dotace za rok 2004, 2005, 2006
37. Účetní závěrka za rok 2004, 2005, 2006
38. Vratky s výpisy bankovních účtů za rok 2004
39. Výkaz zisku a ztráty za rok 2004, 2005 a 2006
40. „Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2006/2007“ ze dne 24. října 2007
41. Webové stránky školy na adrese <http://www.gymjil.cz>

Složení inspekčního týmu:

razítko - ano

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Pavel Procházka	Pavel Procházka v.r.
Mgr. Iva Kvízová	Iva Kvízová v.r.
Marcela Pavelková	Marcela Pavelková v.r.
Ing. Eva Žižková	Eva Žižková v.r.

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec 1.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

razítko - ano

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Šorm, ředitel školy	Jiří Šorm v.r.

Jilemnice 04. 04. 2008